

CultureTalk Tibetan Language and Culture Video Transcripts:
<http://langmedia.fivecolleges.edu>
Average Day for Nomadic Families

Amdo Dialect
Tibetan transcript:

ཀ། དེ་གི་བྱང་ཚུབ་སྐོལ་མ་དུ་འབྱོར་ཚོའི་པ་ཡུལ་ཡིན་རྒྱ་ནང་ཚང་མ་འབྲོག་པ་རེད། དེ་གི་དུ་འབྲོག་པའི་འཚོ་བ་ཉིན་མ་གཅིག་གི་ལས་ཀ་དེ་ཅན་པོ་སྐོར་ཅིག་གོད་དང་།

ཁ། དེ་ཉིན་མ་གཅིག་གི་ལས་ཀ་ཅན་པོ་ཡིན་རྒྱ་ནང་ཀླད་མོ་ཚོ་འདྲ་ཡིན་ན་དུ་ང་ཚོའི་ས་ཡི་བྱིམ་ཚང་ཆེས་ལྷན་པོར་ཐོག་སྤོང་དེ་མོ་ཡོད་ནི་རེད། དུ་ལྷན་པོ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ། དུ་བྱིམ་ཚང་འབྲིང་འབྲིང་ཡིན་ན་ཐོག་ཉིས་བརྒྱ་སྟུ་ལ་བརྒྱ། ལྷན་པོ་བརྒྱ་ར་ཅིག་ཉིས་བརྒྱ་དེ་མོ་ཡོད་ནི་རེད། དུ་ཆེས་མེད་ས་པོ་ཡིན་ན་ཐོག་ཉི་ཤུའི་མན་ན་ཡོད་ནི་མ་རེད།

དུ་ཀླད་མོ་ཚོ་ཆེས་ལྷན་པོ་ཅན་གོ་ཡིན་རྒྱ་ནང་ནང་དུས་ལྟ་ནང་དུས་མཚན་ནང་དུས་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ནས་ཐོག་བཞེས་ནས་དེ་མོ་བྱེད་ནི་རེད། དུ་ཉིན་གོང་དུས་ཚོད་བརྒྱ་གཉིས་ཐོག་གི་ཚར། དེ་མོ་བྱོས་ནས་དུ་འོ་མ་དགོག་ཚར་དུས། ཐོག་ལ་དགར་ནས་བེའུ་བཏག་བེའུ་ཚུར་ལ་བེའུ་ཚོ་བཏག་དེ་མོ་བྱོས། དེ་གི་བྱི་དོ་ས་ཐོག་ཞིག་བཞེས་རྒྱ་ཡོད་ནི་མེད་ལ། གོ་ལ་མ་ཟེར་ནི་རེད་མོ། དུ་གོ་ལ་མ་བཞེས་དེ་མོ་བྱོས། གོ་ལ་མ་བཞེས་ཚར་དུས་དེ་མོ་དུ་ཚུར་དཀར་དཀྱིག་དགོས་ནི་རེད། ཚུར་བ། དར་ར་འོ་མ་དགོག་ནས་དར་ར་ཡོང་ནི་གི་ཚུར་ར། མར་སྐོར་རྒྱ་ཡོད་ནི་ཡིས་མར་སྐོར་དེ་མོ་བྱོས་ནས་ད། ཐོག་གི་རྗེས་ལ་སོང་། ཏྲ་ཡི་རྗེས་ལ་སོང་། ཏྲ་བཏག་ཐོག་བཏག་གཡལ་བཏག་དེ་མོ་བྱེད་དགོས་ནི་རེད། ཐོག་ཚོའི་ནང་ནས་འབྲི་ཚོ་འདོག་ནི་རེད་ལ། དེ་གི་བེའུ་ར་ལ་བརྒྱག་དགོས་ནི་རེད། དེ་གི་གཡལ་ཚོ་འདོག་དགོས་ནི་རེད། ཏྲ་ཚོ་བཏག་དེ་མོ་བྱོས་ད། དེ་མོ་དེ་བྱོས་ནས་མཚན་མོ་དུས་ཚོད་བརྒྱ་འདྲ་ལ་ཐོན་འགོ་དུ་བརྒྱ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དུ་ཀླད་མོ་ཚོ་ཉལ་ན་ཉན་ནི་རེད།

ཀ། ཨིན།

ཁ། དུ་ཀླད་པོ་ཚོ་ཡིན་རྒྱ་ནང་ནང་དུས་སྤྱི་མོ་ཀླད་མོ་ཚོས་ཐོག་བཞེས་ན་ཉི་མ་ཤར་དུས་ཡར་ལ་ལངས། སོང་ནས་ཐོག་མར་ལ་དེད་དང་ནས། བཞེས་ཚར་ནི་ནར་ལ་དེད་དང་ནས་དེ་གི་ཀླད་མོ་ཚོས་བཞེས་ཚར་ནི་གི་དེ་མར་ལ་དེད་དང་ནས་དེ་གི་བེའུ་མངག་སྤྲད་དགོས་ནི་རེད་ལ། དུ་དེ་མོ་ཞིག་བྱོས། དུ་ཐོག་རེ་རྗེས་ལ་སོང་། བེའུ་འདོག་རན་དུས་ཐོག་ཚོ་ཚུར་ལ་བརྒྱབ་དེ་མོ་བྱེད་དགོས་ནི་རེད།

ཀ། དེ་གི་དུ་མར་ཚུར་འདྲ་འདྲ་དེ་གི་ཐོག་བཞེས་ན་ཀླད་པོ་ཚོའི་དོན་དག་རེད་ལ། ཀླད་པོ་ཚོའི་དོན་དག་རེད།

ཁ། དུ་ཀླད་པོ་ཚོའི་དོན་དག་རེད། ཀླད་མོ་ཚོ་ལ་གསོག་རྒྱ་ཡི་དབང་ཆ་མེན་ནས་ཡོད་ནི་མ་རེད།

ཀ། ཨིན།

ལ། ད་ཀྱང་མོ་ཚོས་འབྲོག་ལས་དག་ཉིན་མའི་ཉི་མ་དེ་རིང་ལས་ནོ་སང་ཉིན་ལས། སང་ཉིན་ལས་ནོ་གནང་ཉིན་ལས། ད་
དེ་མོ་དག་དག་བྱོས་ནས་འདུག་དགོས་ནི་རེད། ད་ང་ཚོའི་ཚྗང་ཐོག་ཟེར་དགོས་ནི་རེད། །ཞང་ཐོག་ན་སྐྱེད་པོ་ཤིག་ཡོད་ན་
ད་ཀྱང་མོ་ཚོ་འགྲོ་རྒྱ་ད་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ནི་རེད། ད་ཚང་མ་ཀྱང་པོ་ཚོ་འགྲོ་ནི་རེད། དབྱར་ཀ་ཡིན་ན་སྤར་པར་དུ་ཀྱང་མོ་ཚོ་
འགྲོ་ཐུབ་ནི་མ་རེད། དགུན་ཁ་ཡིན་ན་སྐོར་མ་གཅིག་འདྲ་གཉིས་འདྲ་བ་ན་ཐང་། དེ་མིན་ནས་བ་ནི་མ་རེད།

ཀ། རེད།

ལ། ད་དེ་མོ་ཤིག་ཡིན་ནི་རེད།

English translation:

A: *byang chub skrol ma*, everyone is a nomad in your hometown, so can you describe the house chores that one does for a regular day?

B: For the housewives, daily house chores include... in my hometown, the richest families own around one thousand yaks, plus five/six hundred sheep; an average family owns around two to three hundred yaks and one to two hundred sheep; the poorest ones own no less than twenty yaks. The housewives [or ladies in general] of the rich families, they have to get up around 2 o'clock in the morning to milk the yaks. They usually finish milking around 12. After milking, they churn the milk; they separate the baby yaks [calves] from the female yaks [or cows] for milking; and they tie up the calves. There are some other livestock which are milked in the afternoons, those are called "*grol ma*." So the ladies milk the *grol ma*. After milking those, they shake up and strain the sour whey, [Tibetan] dried cheese is made from the sour whey. Then they [process] the butter if there is butter that has to be processed on that day. Afterwards, [in late afternoon] they go to drive back the yaks and the horses. They tie up the horses, the cattle, the yaks. The female yaks have to be tied first among all the livestock, and then the calves are driven into the cattle fold, and the male yaks are tied up afterwards. Then the horses... it gets to 10 o'clock in the evening when all these things get done, and that's when the ladies can go to bed.

A: Ok.

B: The husbands or the guys get up after the sun rises, when the wives finish milking. The guys usually drive the livestock to the grazing lands after the wives are done milking. They also help to separate the calves from the cows during milking. They do things like that. They also herd the animals. When it's time to tie up the calves, they help with that.

A: Then who is in charge of selling the butter, cheese, and the livestock [the main source of income for nomads]? The husbands or the wives?

B: The husbands are in charge of that. The wives only have the right to accumulate wealth.

A: Ok.

B: The wives just repeat the same old tasks over and over again everyday; they will be doing exactly the same things tomorrow that they've done today, and repeat the things from tomorrow the day after. That's what they do the whole time. If there are some fun things going on in the county seats or in nearby towns, the wives rarely get to enjoy those, it is always the husbands who get to go have fun. The wives couldn't leave homes [because of the house chores] especially during the summers. For winters, they get to visit the towns for once or twice. That is the only possibility.

A: Right.

B: That's all.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2013 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated